

Bija tāda «Varavīksne»

Imants Melnis.

«Pārlapojot latviešu populārās mūzikas lappuses, secināju, ka nu jau gandrīz pilnīgi ir aizmirsts ansambļa «Varavīksne» vārds,» savu radiostāstu par vokāli instrumentālo ansambli ir sākusi muzikoloģe Daiga Mazvērsīte. Iespējams, tas būs iekļauts arī viņas grāmatā par latviešu estrādes mūzikas vēsturi. Vismaz Imants Melnis viņai ir stāstījis gan savas atmiņas, gan arī aizsūtījis vecās fotogrāfijas.

- Ir taču mazliet patīkami, ja notrauc vēstures puteklus un atgādina, ka bija tāda «Varavīksne», vai ne?

- Protams, ir tāds neliels gandarījums, ka esam ierakstīti latviešu estrādes mūzikas vēsturē. Man nesen bija arī pagara intervija Latvijas radio, patīkami.

Starp citu, Daigai Mazvērsītei aizsūtīju arī tavu rakstu, kas bija publicēts «Komunārā» ar nosaukumu «Mēģinājums pulksten piecos no rīta». Atceries? Tas bija 1975. gads, un tiešām tā notika, jo nopietni gatavojamies orķestru skatei, bet obligātais gabals nekādi neskanēja. Puiši neprotestēja - ko vajag, to vajag. Tas mums bija pirmais darbības gads.

- Cik atceros, tas bija laiks, kad katram sevi cenošam kolhozam vajadzēja ne tikai deju kolektīvu un kori, bet arī ansambli. Kā tu nokļuvi tolaik spicākajā Latvijas kolhozā «Nākotne»?

- Dobeļnieks esmu no 1974. gada un tikai tāpēc, lai izveidotu «Varavīksni». Viss sākās tā.

Armijā dienēju radistos Ļeņingradā. Pēc tam katru gadu radistus sūtīja uz divu nedēļu kursiem Dobeļē 2. Bijām tur kādi pieci mūziķi un vakaros, kad nebija, ko darīt, uzspēlējām. Mūs tur sadzirdēja un uzaicināja nospēlēt balli virsniekiem, kad tie savas zvaigznītes apmazgāja. Kāda tur balle, apdzērās, un viss. Bet pie mūsu galdiņa piesēdināja klāt Artūru Čiksti - kolhoza «Nākotne» priekšsēdētāju. Sākām runāt, un viņš stāsta, ka viņam esot zēni, kas ļoti grib spēlēt, bet nav

vadītāja. Vai es nebūtu ar mieru?

Es tolaik strādāju Gulbenes kultūras namā. Man bija jau ģimene, maza meitiņa. Atbraucu tā nopietnāk parunāt. Čikste saka - viss tev būs, arī dzīvoklis jaunajā mājā. Apdomāju un piekritu.

Kolhoza valdes sēdē mani apstiprināja par orķestra vadītāju, taču kolhozā tādas štata vienības nebija, tāpēc noformēja par traktoristu. Ar traktoru nekad mūžā nebiju braucis, tā es slaistījos pa darbnīcām. To vienīgo reizi, kad man iedeva vienkāršu pacelāju, es iemanījos ar to iegāzīties grāvi. Muļķīga situācija... Tad nolēma, ka mani jāņem prom no darbnīcām, un es dabūju darbu klubā.

Pirmais mēģinājums mums bija 1. maijā. Sanāca kopā visi zēni, kas gribēja spēlēt. Bija jau arī instrumenti, bet nu ļoti žēlīgi. Tad man deva līdzekļus, lai var nopirkt jaunus, ko nu veikalā tolaik varēja dabūt. Nekas dižs nebija, bet spēlēt varēja. Naudu Čikste nekad neatteica. Vēlāk mums piešķīra arī mikroautobusu «Latvija» pašiem un «desu vāģi» aparatūrai. Tad nu vāļējām pa visu Latviju ar koncertiem. Bijām arī Igaunijā un Moldāvijā.

- Kā jums izdevās kļūt atpazīstamiem, ja ansambļu tolaik bija tik daudz?

- Līdz 1980. gadam sastāvs mainījās nepārtraukti, mūziķi nāca un gāja. Kādam nepatika pie mums, kāds atkal mums nepatika. Cīnījāmies visādi.

Tad mums arī nebija nosaukuma, jo to drīkstēja apstiprināt tikai Kultūras ministrija. «Varavīksni» izvēlējāmies tāpēc, ka

Muzicē «Varavīksne».

tajos laikos bija ļoti iecienīts radio raidījums ar tādu nosaukumu. Patika arī tā daudzkrāsainība, kas piemīt varavīksnei.

Neteikšu, ka slaveni, bet pazīstamāki gan kļuvām, kad uz grupu atnāca Rolands Polis kopā ar sievu Vizmu, tagad - Vizmu Zandersoni. Izpildījām daudzas viņa dziesmas.

Tā īsti par «Varavīksni» Latvijā uzzināja, kad 1984. gadā uzstājāmies republikāniskajā pašdarbības skatē Liepājā. Tur tad Astrīdas Klāsones sarakstītā dziesma «Kolosāli», kuru nodziedāja Vizma kopā Valēriju Tuliševsku, kļuva par mūsu grupas lielāko grāvēju. Arī tagad to kādreiz atskaņo radio.

Tad arī tikām «Liepājas dzintarā». Mūs uzaicināja uz laureātu koncertu. Vajadzēja oriģināl skaņdarbus, un mums bija «Kolosāli» un Vitālija Čakša «Daugava». Grūti bija tikt, labākos atlasīja komisija. «Liepājas dzintarā» esam bijuši divreiz.

Ar Modra Šterna dziesmu «Stacija» 1986. gadā piedalījāmies arī Mikrofona aptaujā un ieguvām 16. vietu. Piecus vakarus vecajā Sporta pilī notika koncerti. Bija 20 ansambļi, starp tiem - arī mēs.

- Par jums tolaik ir bijis rakstīts, ka «Varavīksne» salīdzinājumā ar citiem ansambļiem izceļas «ar košiem tērpiem, ar kustībām labas gaumes robežās, kā arī visai aizrautīgu muzicēšanu roka manierē». Kā jūs uzņēma publika?

- Lielajās pilsētās reti spēlējām, mēs - vairāk pa rajoniem. Un tad bija tā, ka vispirms spēlējām koncertu, pēc tam - balli.

Ļoti labi mūs visur uzņēma. Jauni bijām, tērpi arī smuki, speciāli gādāti un šūti. Es dabūju arī pa mizu, jo sagādījās tā, ka viena mūsu tērpu kārta bija uzšūta sarkanbaltsarkanās krāsās, tikai proporcijas bija citādākas. Ļoti labi izskatījās. Prieki nebija ilgi, jo es tiku izsaukts «uz tepīki» gan partijas komitejā, gan Kultūras ministrijā. Varēja būt visādi, bet, pateicoties Čikstem, viss beidzās laimīgi.

Bet tad no grupas aizgāja Rolands Polis, un kolhozs 80. gadu beigās vairs neko daudz nesponsorēja. Neko darīt - visam reiz pienāk gals. Kad «Varavīksne» izjuka, mēs vēl palikām divatā ar Ilmāru Bankevicu un ilgi spēlējām ballēs un banketos ar «Varavīksnes» vārdu. Bija liels pieprasījums.

- Dzīve vienos koncertos un priekos...

- Nu, tāda ir muzikantu dzīve, skatoties no malas. Patiesībā tas ir grūts darbs un negulētas nakts. Mēģinājumi darbdienās, vēl jāmeklē repertuārs un aparātūra. Piekdien jau prom, atpakaļ pirmsdien naktī. Sievu un bērnu gandrīz neredzi. Tāpēc jau arī izšķīrāmies ar pirmo sievu. Es visu laiku biju prom no ģimenes, var teikt - šķirti jau tāpat dzīvojam. Tāda tā dzīve bija.

- Esi piepildījis savus dzīves plānus?

- Nožēloju to, ka neapguvu mūziku profesionāli. Mūzika man ir patikusi no laika gala, bet tajā laikā man nebija iespēju mācīties mūzikas skolā. Taču es apguvu trompetes spēli un spēļu pūtēju orķestri. Kad atnācu no armijas, kultūras namā bija ģitāristu ansambļi un mani uzaicināja kā trešo ģitāristu, lai gan es slikti spēlēju. Mēneša laikā visu apguvu. Tad sāku arī klavieres spēlēt.

Bet principā esmu apmierināts - tādai dzīvei arī vajadzēja būt. Šāda dzīve man ir patikusi, un es arī pārsvarā esmu darījis to, kas man patīk, un tā, kā es esmu gribējis.

- Pats nekad neesi dziesmas sacerējis vai dziedājis?

- Sākumā jau sāku rakstīt mūziku, bet ātri vien sapratu, ka tas nav mans lauciņš. Sāka prātā skanēt citas melodijas, un tās visas tur kopā savijās un sapinās... Nu, nē!

Dziedājis arī neesmu. Jā, esmu mēģinājis, bet arī tur nekas labs nav sanācis. Arī tas nav mans lauciņš. Kaut arī reizēm gribētos, labāk paklusēju arī kompānijā. To gan dzirdu, ja otrs šķībi rauj. Man jau bija jādzird, kurš ansambli kļūdās, kurš ne tā noti paņem.

- Kā dzīvi tagad vada pensionēts muzikants?

- Galvenokārt jau ir tikai mūzika. Tā man aizņem visu dzīvi. Balles ar Ilmāru beidzām spēlēt, sākoties kovidam. Tagad mājās man ir neliela studija, kur veicu ierakstus. Tagad es varu lēnām, mierīgi.

Bērnudārza «Zvaniņš» audzinātāja Elita Jakušina sarakstīta dziesma, atsūta notis, un es taisu aranžējumus, rakstu fonogrammu. Bērniņi nāk pie manis un iedzied. Ir jau trīs diski izlaisti, tagad strādāju pie ceturta.

Pašam ir divi mazbērni. Vecākās meitas Sandras meita Līva ir jau liela, strādā poliklīnikā Jelgavā. Bieži mani apciemo. Jaunākā meita Gita dzīvo Barselonā, Spānijā, un vasaru ar dēliņu pavadīja te. Liamam novembrī palika gads, gaidu, kad janvārī atkal atbrauks ciemos. Meita ar viņu latviski runā.

Labi, ka ir sava māja. Ko es tagad darītu dzīvoklī? Pirms tam dzīvoju deviņstāvu mājas devītajā stāvā. Kājas augšā un gulētu? Tagad es no rīta pieceļos un tīru sniegu. Vakarā atkal. Visu laiku kaut kas mājā arī noplīst.

Vasarā ir darbs dārzā. Nopirku ļoti lielu dārzu četru tūkstošu kvadrātmetru platībā. Ko es ar to darīšu? Atstāju sev tikai nepieciešamo, bet lieko platību pārdevu. Tāpat darba pietiek. Zāle jāpļauj nepārtraukti, jo robotu nevaru palaist. Dārzs tā apstādīts, ka robots apjuks, bet man iznāk laba fizikultūra.

Ja ir māja, darba pietiek visu laiku.

Anita Banzīņa

Foto no Imanta Meļņa albuma

MAF

Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem
Par lappuses saturu atbild raksta autors